

BESLUT

2013-09-05 Dnr: 13/01204

SAKEN

Dokument utifrån - Syriens båda sidor, SVT2, 2013-05-12, dokumentär om konflikten i Syrien; fråga om opartiskhet och saklighet samt mediets genomslagskraft

BESLUT

Programmet frias. Granskningsnämnden anser att det inte strider mot kraven på saklighet och opartiskhet eller bestämmelsen om televisionens särskilda genomslagskraft.

ANMÄLNINGARNA

Flera anmälare är kritiska till att SVT enligt anmälarna underlåtit att översätta en del av dokumentären Syriens båda sidor som sändes i programmet Dokument utifrån. Den icke översatta delen utgjordes av några meningar som en pojke, som just kanske hade förlorat sina farföräldrar i en flygbombning som utfördes av den syriska regimens armé, gråtandes skrek ut. Dessa meningar ska enligt anmälarna ha betytt att pojken lade skulden för flygbombningen på den Fria syriska arméns (FSA) soldater som just då befann sig i den bombdrabbade byn med anledning av ett möte mellan deras befälhavare och hans underordnade. Pojken blev, i samband med de ord han skrek ut, tilldelad en örfil av en person, som enligt anmälarna tillhörde FSA och i samband med örfilen ska samma person ha uttalat "Få tyst på ungen". Enligt anmälarna syftade egentligen pojken på att FSA använde byns invånare som mänskliga sköldar, och vidare hävdar anmälarna att om pojkens tal hade översatts så skulle tittarna ha fått ett helt annat intryck av händelsen, och på så sätt även av dokumentären i sin helhet. Flera anmälare anser dessutom att den pågående konflikten i Syrien ska ha beskrivits som en etnisk och religiös konflikt mellan alawiter och sunnimuslimer och att dokumentären gav bilden av att hela den syriska regimens armé består av enbart alawiter. Vidare hävdar anmälarna att flera delar ur dokumentären framstod som hets mot alawiterna genom en uppmaning att döda folk som tillhör den gruppen.

AKTUELL BESTÄMMELSE

Sveriges Television ska bedriva programverksamheten opartiskt och sakligt samt med beaktande av att en vidsträckt yttrande- och informationsfrihet ska råda i televisionen (5 § i sändningstillståndet).

Kravet på opartiskhet innebär enligt granskningsnämndens praxis bland annat att kontroversiella ämnen eller händelser inte får behandlas ensidigt, det vill säga så att endast en parts version eller synpunkter klart dominerar ett program eller inslag. Det är tillåtet att skildra ett ämne från en speciell utgångspunkt, men i så fall bör detta klart framgå av programmet eller programpresentationen.

Kravet på saklighet innebär främst att uppgifter som är av betydelse för framställningen ska vara korrekta och att framställningen inte får vara vilseledande, till exempel genom att väsentliga uppgifter utelämnas.

GRANSKNINGSNÄMNDENS BEDÖMNING

Fokus i den aktuella dokumentären låg på att spegla konflikten i Syrien ur två synvinklar genom att skildra verkligheten för två personer där den ena var en rebellsoldat tillhörande FSA och den andra en yrkesmilitär tillhörande syriska regimens armé. De befann sig i två olika byar som skildes åt av en flod och ett ständigt krig pågick mellan deras styrkor. Vad anmälarna anfört om att pojkens uttalanden inte översattes i alla delar medför inte, enligt nämndens mening, att programmet blev partiskt eller missvisande. Nämnden kan inte heller finna att vad anmälarna anfört om dokumentärens utformning eller innehåll i övrigt medför att programmet strider mot kraven på opartiskhet och saklighet eller mot bestämmelsen om televisionens särskilda genomslagskraft i Sveriges Televisions sändningstillstånd.

Detta beslut har fattats av granskningsnämndens andre vice ordförande Martin Holmgren efter föredragning av Rima Haro.

Martin Holmgren

Rima Haro